

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з фізичного виховання і спорту,
професора Дяченко Андрія Юрійовича на дисертаційну роботу
Гулякіна Сергія Володимировича
**«СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ФІГУРИСТІВ ДО
ЗМАГАНЬ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ
У ПІДГОТОВЧОМУ ПЕРІОДІ»**, подану на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт
(галузь знань 01 – Освіта/Педагогіка)

Актуальність теми. Сучасний рівень розвитку фігурного катання на ковзанах висуває високі вимоги до якісної підготовки фігуристів і фігуристок у дитячо-юнацьких спортивних школах на всіх етапах багаторічного удосконалення. Етап спеціалізованої базової підготовки є основним у визначенні перспективності юних фігуристів для досягнення високих спортивних результатів.

На цьому етапі відбувається освоєння та вдосконалення складних стрибків, обертань, стрибків в обертанні, доріжок кроків та спіралей, які складуть основу високих спортивних результатів у майбутньому. Збільшується кількість та тривалість навчально-тренувальних занять, змінюється співвідношення між загальною фізичною підготовкою, спеціальною фізичною підготовкою та технічною підготовкою. Основна увага приділяється спортивно-технічній підготовці.

Враховуючи зазначене вище, слід вказати на своєчасність і актуальність наукового дослідження Гулякіна Сергія Володимировича.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до теми науково-дослідної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» «Теоретико-методичні засади підготовки фахівців фізичної культури і спорту до професійної діяльності з різними групами населення» на 2019–2023 рр. (затверджено рішенням вченої ради від 27 грудня 2018 року, протокол № 5).

діяльності з різними групами населення» на 2019–2023 рр. (затверджено рішенням вченої ради від 27 грудня 2018 року, протокол № 5).

Роль автора як співвиконавця теми полягає у розробленні та науково-методичному обґрунтуванні структури та змісту загальної та спеціальної фізичної підготовленості фігуристів і фігуристок на етапі спеціалізованої базової підготовки, аналізі та узагальненні теоретичних й емпіричних даних.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, та їх достовірність забезпечується адекватністю методів наукового дослідження; глибокому аналізі сучасних джерел (209 найменувань), репрезентативною вибіркою досліджуваних спортсменів. На ступінь обґрунтованості також вказує і організація дослідження, яка сприяла одержанню достовірних даних, та коректне застосування методів математичної статистики. Обґрунтованість отриманих результатів базується на вірному методичному підході, використанні сучасних інформативних методів дослідження, залученні відповідних методів математичної статистики та ретельному аналізі фактичного матеріалу з достатньою для вірогідних висновків кількістю спостережень.

Отже, вище наведене дозволяє вважати отримані наукові положення та висновки обґрунтованими та вірогідними.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше:

- обґрунтовано структуру та зміст експериментальної програми вдосконалення загальної та спеціальної фізичної підготовленості фігуристів та фігуристок на етапі спеціалізованої базової підготовки, яка враховує індивідуальні особливості їх підготовленості;
- розроблено структуру засобів підготовки в межах мікроциклів підготовчого періоду піврічного циклу підготовки фігуристів на етапі спеціалізованої базової підготовки;

- визначено структуру фізичної підготовленості фігуристів і фігуристок, яка пов'язана зі змагальним результатом;
- уперше визначено позитивний вплив застосування засобів фітнес-тренінгу в межах окремих мікро- та мезоциклів підготовчого періоду річного циклу підготовки, що сприяло поліпшенню фізичної фігуристів і фігуристок на етапі спеціалізованої базової підготовки.
- доповнено та розширено дані щодо побудови тренувального процесу фігуристів у підготовчому періоді на етапі спеціалізованої базової підготовки;
- набули подальшого розвитку напрями застосування засобів технічної підготовки фігуристів для підготовки до змагань у підготовчому періоді на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробленні та експериментальній апробації програми удосконалення загальної та спеціальної фізичної підготовленості фігуристів на етапі спеціалізованої базової підготовки. Розроблена експериментальна програма впроваджена в практику роботи закладів вищої освіти.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. За темою дисертації опубліковано 8 наукових праць, з яких 5 статей – у спеціалізованих фахових виданнях України, що індексуються в міжнародних наукометричних базах, 3 праці апробаційного характеру.

Опубліковані праці повною мірою висвітлюють матеріали дисертаційної роботи.

Оцінка змісту дисертації та її основних положень. Дисертація складається з анотації, вступу, 5 розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. У вступі обґрунтовується актуальність теми дослідження і формулюється наукове завдання; вказується зв'язок дисертаційного дослідження з науковими планами, темами; розкривається науковий апарат дослідження: мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження;

визначаються наукова новизна, практична значущість; наводяться дані про особистий внесок здобувача, апробацію та впровадження отриманих результатів, подано інформацію про публікації, структуру та зміст роботи.

У першому розділі автором проведено теоретичний аналіз науково-методичної літератури, здійснено узагальнення та систематизацію даних з проблеми дослідження, а саме розглянуто: етап спеціалізованої базової підготовки фігуристів; особливості спортивного тренування та змагальної діяльності фігуристів; спеціальну фізичну підготовку фігуристів у підготовчому періоді.

У другому розділі конкретизовано використання сукупності методів дослідження, що орієнтовані на досягнення мети і вирішення завдань дослідження, представлена доцільність їх використання; розкрито специфіку організації дослідження та його етапи.

У третьому розділі висвітлено результати констатувального експерименту, а саме охарактеризовано загальну та спеціальну фізичну підготовленість фігуристів на етапі спеціалізованої базової підготовки. Визначено факторні показники, які забезпечують успішність змагальної діяльності фігуристів.

Виявлено потребу у вдосконаленні загальної та спеціальної фізичної підготовленості фігуристів і фігуристок у підготовчому періоді річного макроциклу.

У четвертому розділі представлено структуру та зміст розробленої експериментальної програми спрямованої на підвищення загальної та спеціальної фізичної підготовленості фігуристів і фігуристок, а також динаміку змін показників загальної та спеціальної фізичної підготовленості спортсменів під впливом занять за вище зазначеною програмою та під впливом тренувань на яких застосовувалися лише засоби підготовки передбачені навчальною програмою з фігурного катання на ковзанах.

У п'ятому розділі узагальнено результати дисертаційного дослідження відповідно до поставлених завдань. Представлено положення наукової новизни та відмінності отриманих результатів від відомих раніше.

На основі виконання поставлених у роботі завдань і отриманих результатів автор формулює висновки, які узгоджуються з даними, наведеними в основних розділах роботи, і дозволяють судити про ступінь виконання поставлених завдань і досягнення мети роботи.

Вищезазначене дає підстави для позитивної оцінки дисертації Сергія Володимировича, водночас, вважаємо доцільним висловити низку зауважень і пропозицій:

1. Потребує уточнення та конкретизації аббревіатури TES, PCS та TSS, представлених на рисунках в третьому та четвертому розділах дисертаційного дослідження.

2. Дисертація набула б вищої ваги у разі обґрунтування того, яким чином здійснювався оперативний та етапний контроль за станом фігуристів і фігуристок.

3. Потребує більш детальної конкретизації характеристика засобів, які використовувалися в психологічній підготовці фігуристів і фігуристок.

4. У тексті дисертації зустрічаються орфографічні, стилістичні та редакційні помилки.

Однак названі недоліки не вплинули на обґрунтованість і вірогідність основних положень, винесених здобувачем на захист, не применшують новизну, наукову й практичну значущість отриманих результатів.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Гулякіна Сергія Володимировича «Спеціальна фізична підготовка фігуристів до змагань на етапі спеціалізованої базової підготовки у підготовчому періоді», є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну, характеризується новим підходом і практичною цінністю, відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження

вимог до оформлення дисертації (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), а її автор Гулякін Сергій Володимирович заслуговує присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент

завідувач кафедри водних видів спорту
Національного університету
фізичного виховання і спорту України,
доктор наук з фізичного виховання
та спорту, професор

А.Ю. Дяченко

Підпис Дяченко А.Ю. засвідчую:

Вчений секретар Національного університету
Фізичного виховання і спорту України

Г.С. Машеренкова